

SACROSANCTUM CONCILIUM

VI. poglavlje

Koncilna konstitucija o svetoj liturgiji *Sacrosanctum concilium* prvi je dokument koji su izglasovali saborski oci na zasjedanju 4. prosinca 1963. Pretežno je disciplinska (a ne dogmatska) jer je usmjerena praksi kršćanskog života, ili bolje reći pastoralna, budući da je prožeta duhom liturgijske pastoralne službe. Velika je važnost liturgije za kršćanski život, pa su stoga biskupi na Koncilu opširno o njoj raspravljali i izglasovali ovu značajnu konstituciju. Konstitucija ima osam poglavlja, a o svetoj glazbi govori VI. poglavlje (čl. 112-121).

Sveta glazba

Narav svete glazbe

čl. 112. Glazbena je baština opće Crkve blago neprocjenjive vrijednosti jer se ističe između ostalih izraza umjetnosti posebno time što sveto pjevanje, združeno s riječima, tvori potrebit i sastavni dio svečane liturgije.

S pravom je svete napjeve veličalo i Sveto pismo i crkveni oci, a u novije su doba rimski biskupi počevši od sv. Pija X. potanje označili služeću ulogu svete glazbe u Gospodnjoj službi.

Sveta će glazba dakle biti to svetija što se tješnje poveže s liturgijskim činom, bilo da ugodnije izrazi molitvu, bilo da promiče jednodušnost, bilo da svete obrede obogati većom svečanošću. A Crkva odobrava i u Božju službu pripušta sve oblike prave umjetnosti, obdarene potrebnim svojstvima.

Držeći se, dakle, odredaba i zapovijedi crkvene predaje i discipline te imajući na umu svrhu svete glazbe, a to je Božja slava i posvećenje vjernika, Sveti Sabor određuje sljedeće:

Sastavni dio bogoslužja

čl. 113. Liturgijski čin poprima plemenitiji oblik kad se Božja služba svečano obavlja s pjevanjem, kod koje sudjeluju sveti službenici, a narod djelatno sudjeluje.

U porabi jezika neka se obdržavaju odredbe čl. 36; glede mise čl. 54; glede sakramenata čl. 63, a glede božanskog časoslova čl. 101.

Treba da pjevaju svi vjernici

čl. 114. Neka se najvećom brigom čuva i promiče blago svete glazbe. Neka neprestano napreduju pjevački zborovi, naročito kod stolnih crkava. Neka se biskupi i ostali pastiri duša revno brinu da sva zajednica vjernika u svakom svetom činu, koji se vrši s pjevanjem, može vršiti svoju svojstvenu djelatnu ulogu prema odredbi čl. 28 i 30.

Glazbena izobrazba

čl. 115. Treba da se uvelike cijeni poučavanje i vježbanje glazbe u sjemeništima, u novicijatima redovnika obaju spolova i u školskim domovima kao i u ostalim zavodima i katoličkim školama. Za uspješnu pouku treba brižljivo spremati učitelje koji će voditi nastavu svete glazbe.

Preporučuje se nadalje da se prema prilikama osnivaju i viši zavodi za svetu glazbu.

Glazbenim skladateljima i pjevačima, a osobito djeci, treba pružiti ispravnu liturgijsku pouku.

Koral i polifonija

čl. 116. Crkva smatra gregorijansko pjevanje vlastitim rimskoj liturgiji; ono dakle u liturgijskim činima, uz jednake uvjete, ima prvo mjesto.

Druge se vrste svete glazbe, osobito polifonija, nikako ne isključuju iz bogoslužja, samo ako odgovaraju duhu liturgijskog čina prema čl. 30.

Novo izdanje koralnih knjiga

čl. 117. Neka se upotpuni tipično izdanje knjiga za gregorijansko pjevanje; dapače, neka se priredi kritičnije izdanje knjiga već izašlih poslije obnove sv. Pija X.

Korisno je da se za upotrebu u manjim crkvama pripravi i izdanje s jednostavnim napjevima.

Pučko vjersko pjevanje

čl. 118. Neka se brižljivo njeguje pučko vjersko pjevanje, da glasovi vjernika mogu odzvanjati u pobožnim i svetim vježbama, i u samim liturgijskim činima, prema odredbama i propisima rubrika.

Sveta glazba u misijama

čl. 119. Kako se u nekim krajevima, osobito misijskim, nalaze narodi koji imaju svoju vlastitu glazbenu baštinu s velikim značenjem za njihov vjerski i društveni život, neka se i prema toj glazbi ima dužno poštovanje i neka joj se daje odgovarajuće

mjesto, bilo u oblikovanju njihova vjerskog osjećaja, bilo u bogoslužju prilagođenom po njihovu duhu, u smislu čl. 39 i 40.

Stoga, neka se u glazbenom odgoju misionara marljivo nastoji da oni mogu u školama i u svetim činima promicati, koliko je moguće, tradicionalnu glazbu dotičnih naroda.

Orgulje i druga glazbala

čl. 120. U latinskoj Crkvi treba uvelike cijeliti orgulje sa sviralama kao tradicionalno glazbalo kojega zvuk može crkvenim obredima dodati divan sjaj te srce veoma uzdići k Bogu i k nebeskim stvarima.

Slobodno je u bogoslužje pripustiti i druga glazbala uz sud i suglasnost nadležnih crkvenih teritorijalnih vlasti prema čl. 22 par. 2, zatim čl. 37 i 40, ukoliko su prilagođena ili se mogu prilagoditi liturgijskoj praksi, odgovaraju dostojanstvu hrama i zaista uzdižu vjernike.

Dužnosti skladatelja

čl. 121. Neka skladatelji, prožeti kršćanskim duhom, osjećaju da su pozvani gajiti svetu glazbu i povećavati njezino bogatstvo.

Neka sastave napjeve koji će se isticati oznakama prave svete glazbe i koje će moći pjevati ne samo veći zborovi pjevača, nego će odgovarati i manjim zborovima te promicati djelatno učesće cijelog skupa vjernika.

Riječi određene za sveto pjevanje treba da budu u skladu s katoličkim naukom i neka se najradije uzimaju iz Svetog pisma i liturgijskih vrela.